

Velkuan Sanomat

Julkaisija Pro Sinervo ry: prosinervo@gmail.com [facebook.com/sinervotalo](https://www.facebook.com/sinervotalo)

Velkuan ja Livonsaaren alueella Naantalissa ilmestyvä paikallinen tiedotuslehti
Nro 3/2016 11.3.2016

Saaristotalo Sinervo -hanke vaalii paikallisuutta

Maaliskuun alusta käynnistyi kaksivuotinen Velkuan Saaristotalo Sinervo -hanke, joka saa rahoituksensa EU:n maaseuturahastosta.

Velkuan Saaristotalo Sinervo -hankkeen kantavana ajatuksena on Velkuan ja Livonsaaren alueen saaristolais- ja maaseutukulttuu-

rin arvostaminen ja elävöittäminen sekä paikallisen luonnon, perinteisten taitojen ja historian käyttäminen voimavarana, josta ammennetaan kaikenikäisille sopivia harrastus- ja oppimistoimintoja.

Hankkeella pyritään edistämään sukupolvelta toiselle välittyvää paikallista osaamista ja tietotaitoa, esim. kädentaitoja ja ruokakulttuuria. Hankkeen kuluessa kerätään ja tallennetaan perinnetietoa mm. haastattelujen ja teemallisten muisteluiltojen avulla. Saaristotalo järjestää koulutuksia ja kurssitoimintaa esimerkiksi kädentaidoista, paikalliskulttuurista, perinnetiedosta, luonnosta, ja tarinankerronnasta.

Yhteistyössä Velkuan koulun kanssa kehitetään koulun saaristolaiskasvatusta mm. teemapäivien muodossa.

Hankevetäjäksi on valittu Tiina Saaresranta, joka on aiemmin työskennellyt maaseudun kehittämishankkeissa Latinalaisessa Amerikassa, sekä tehnyt ihmisoikeuksiin, kulttuuri-identiteettiin ja koulutukseen liittyvää tutkimustyötä Suomessa ja muualla. Hän on kotoisin Merimaskun Amerikan luodosta ja asuu nyt

Velkuanmaassa.

Osallistu ja vaikuta kahvikupin äärellä

Hankkeen kuluessa pidetään säännöllisin väliajoin "Sinervon kahvit"-tilaisuuksia, joiden tarkoituksena on kuunnella odotuksia, ehdotuksia ja palautetta Saaristotalon toiminnasta, sekä sen pohjalta työstää tulevia toimintoja.

Yhdistykset ja yksityiset toivotetaan tervetulleiksi ensimmäisille Sinervon kahveille tiistaina 29.3. klo 17 Sinervon talolle. Tässä ensimmäisessä tilaisuudessa myös lyhyesti esitellään Saaristotalo-hanke.

Yhteydenotot: 040-9645202,
prosinervo@gmail.com.

LEADER

Varsin Hyvä

maaseuturahasto

Hankevetäjä Tiina Saaresranta

Sinervolla tapahtuu

Tiistaina 29.3. kello 17 Sinervokahvit ja saaristotalohankkeen esittely. Tervetuloa!

Tiistaina 29.3. kello 18 Pro Sinervo ry:n vuosikokous. Katso kutsu takasivulta!

Maanantaisin kello 15.30 lasten ja nuorten musiikkikerho. Huom! Ei musiikkikerhoa 14.3.!

Keskiviikkoisin kello 9.30 Muskari. Vetäjänä Tanja Haapakoski.

Keskiviikkoisin kello 10–11.30 Terhokerho. Vetäjänä Heidi Haapakoski.

Keskiviikkoisin kello 13.30–17. 4H-kerho. Vetäjinä Naantalien 4H-yhdistyksen järjestöyöntekijät.

Torstaisin kello 17–18.15 meripartioryhmä Kissakalat (esikoululaiset–3.-luokkalaiset) ja kello 18–19.15 meripartioryhmä Merikotkat (4.–9. -luokkalaiset). Lisätietoja: Sannamari Meronen, p. 050 5177 855.

Perjantaisin (parittomat viikot) ja **lauantaisin** (parilliset viikot) nuorten kahvila kello 17.30–20.30.

Sunnuntaisin kello 18.30–19.25 lihaskuntojumppaa itse valitsemillasi painoilla. Mari-Milla Aura.

Kaikesta toiminnasta voi tiedustella lisää Tuulikilta, p. 040 9645 202.

Pro Sinervo ry:n tilinumero kaikille maksuille ja lahjoituksille on FI72 5229 0920 0193 24.

Velkualaisvaikutteita Kilven kielessä

Pekka Pihlanto löytää Volter Kilven *Saaristosarjan* pääteoksesta *Alastalon salissa runsaasti* velkualaisia vaikutteita.

Sellaista järkälettä kuin Alastalon salissa on vaikea luonnehtia yhdellä lyhyellä ilmaisulla – siinä on niin monta särmää. Kirjassa on kysymys laivanisännistöyhtiön perustavasta kokouksesta, jossa kustavilaiset isännät ja pienemmät eläjät merkitsevät pitkän jahnauksen jälkeen itselleen osuudet parkkilaivasta.

Teos on kertomus yrittäjyydestä, yrittäjästä, yhteiseen hiileen puhaltamisesta ja myös inhimillisestä kateudesta sekä ilkeämielisyydestä, joka kohdistuu naapurin menestykseen.

Teokselle ominainen tyylipiirre on suunnaton verkkaisuus ja monisaisuus. Vasta sivulla 580 päästään lukuun, jossa nimiä aletaan kirjoittaa parkinkirjaan. Kirjailija ei siis pidä kiirettä, ja kesäisen kuusituntisen kuvaamisesta häneltä syntyi yli kahdeksansataa sivua käsittävä opus.

”Vuas ko saapas...”

Kieli kruunaa erikoisuudellaan ja omintakeisuudellaan tämän humoristisen teoksen.

Isäntien, kapteenien ja naisväenkin monimutkainen ja koristeellinen puheenparsi on kaikessa liioittelevuudessaan usein varsin teennäistä, varsinkin heidän yltyessään liioittelevaan herkistelyyn. Saariston väki ei olisi varmaankaan todellisuudessa osannut – eikä halunnutkaan – puhua niin värikästä kieltä kuin mitä nämä sankarit innostuessaan äityvät viljelemään.

Käytetty kieli ei ole Kustavin, eikä mitään muutakaan murretta. Murreperäisiä sanoja esiintyy siellä täällä kuin mausteina joukossa, mutta ne kirjoitetaan yleiskielen mukaisessa

Pekka Pihlanto on liiketaloustieteen emeritusprofessori Turun kauppakorkeakoulusta (Turun yliopisto). Hän asuu talvet Turussa ja kesät Velkuassa

muodossa päätteineen.

...ny pitää kon pata”

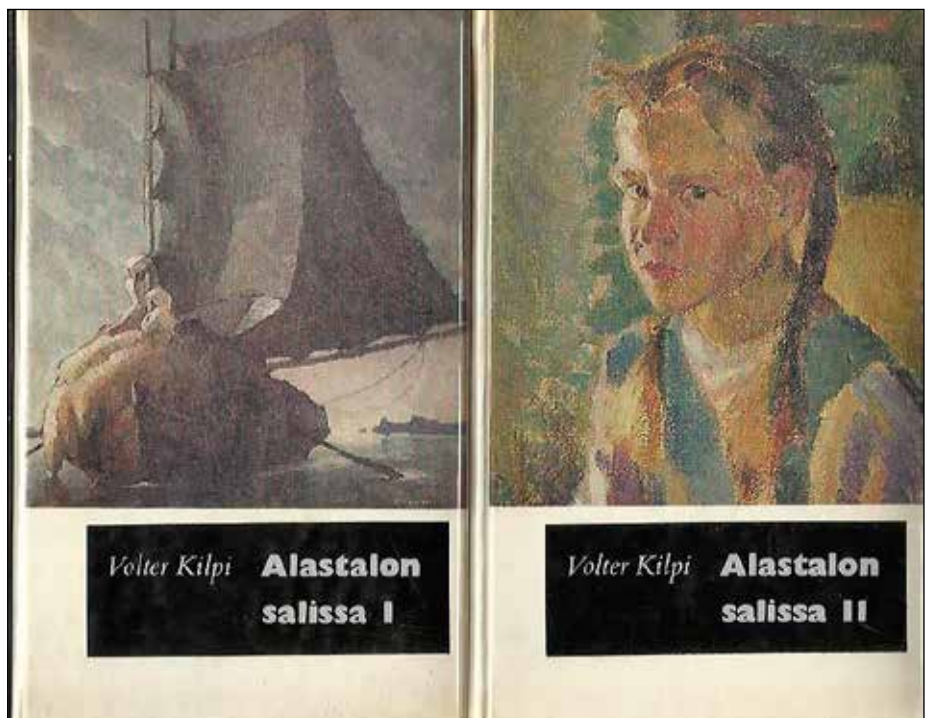
Teoksessa on ainakin yksi suora siitaatti kotipitäjänsä murretta käyttävältä Rymättylän mieheltä. Paikallista murretta kuullaan ainakin kerran myös Pukkilan suusta kun hän ärsyttää Alastaloa hokemalla, joka koskee tämän aluksen korjausta Kielin kuivaatelakalla: ”Kielis-sliipis, kuivas tokas, triivattin-krapattin, puntattin-mönjätin, asti ko seul, ny ku muna, vaike ol muna; vuas ko saapas, ny pitää kon pata...”. Mutta nämä murrejaksot ovat poikkeuksia.

Törmäsin kirjassa usein sanaan, jonka olen kuullut käytettävän vain Velkualla. Velkualla tarttuivat korvaani esimerkiksi sellaiset kirjan sanat kuin:

kräki (risu), helvari (peräsimen varsi), rant(a)huone (venevaja), puhella (puhua), lortti (kakka), keppu (kupp), lao (lauteet), lonsota (luhistua), sume (sumu), kuulustella (kuunnella), häälähtää (liikahtaa), kulju (lammikko), loukkeet (lokit), luonnistaa (onnistua), sälä (roju), kirvottaa (irrottaa), rasuva (rasva), lervi (lärvi, turpa), oijentaa (oikaista), tahtome (laidun), tromppu (lahje), puolemmalle (sivuun), pesti (veneen köysi), tällä haavaa (tällä hetkellä), pivo

(koura), priiskeet (roiskeet), tihuva, tihuvalti (navakka, navakasti), varrota (odottaa), kiiru (kiire), laimiska (tilkka), varistaa (ravistaa), pärjätä (pelastaa), avoi (avasi), merenäärinen (merenpuoleinen), piukottaa (kiristää), keräjät (käräjät), knuuppu (solmu), punkka (saavi), ruokottomasti (huonosti), sulloa (sotkea), helpata (irrota, irrottaa), roitti (vaate), priisi (tuulenvire), muinoin (ennen), kipeinä (kipinä), takaheetoo (myöhäisiltä), vikkerä (hiirenvirna), papa (papa), märjät (märät), piitta (tuhto), kampela[inen] (vino), miesmäinen (mahtava), valtoin (vapaa), kirsperi (kirsikka), pippura (pippuri), elätys (sumppu), tönkö (tukipuu), pikkukamari (puusee), sisukunta (sisukset), kontit (jalat), alassuiten (kumollaan), peljätyks (pelätin, esim. variksen-), keinutuolin kampa (-jalas), kruntti (kivijalka), käsittää (ottaa kiinni), pehmiä (pehmeä, helläluontoinen), prantti (äkkisyvä), pavunpalvot (herneenpalot), kyörätä (ajaa pois), niin kaiket (niin kai), puskiainen (ampiaisen), jne.

Osan näistä sanoista olen kyllä kuullut muuallakin kuin Velkualla, muun muassa Turun murteessa, joten eivät ne velkualaisen tai kustavilaisten ikimomia keksintöjä läheskään kaikki – jos mikään – ole.

Alastalon salissa -järkäle julkaistiin alun perin kahtena eri niteenä.

Nuoret valtaavat Sinervon talon viikonloppuillat

Perjantai- ja lauantai-illat eivät enää ole Sinervon talolla hiljaisia, kun kylän nuoret valtaavat talon.

Jos perjantai- tai lauantai-iltana kuulee Sinervolta hevimetallin luukutusta tai kovaäänistä naurua, ei kannata huolestua. Nuoret valtaavat Sinervon talon parittomien viikkojen perjantai-iltoina ja parillisten viikkojen lauantai-iltoina ihan luvan kanssa.

Nuorisokahvilassa kuunnellaan musiikkia, lätkitään korttia, laitetaan iltapalaa ja keitellään teetä sekä kahvia, höpötellään ja ollaan yhdessä.

Pingispöytä on nuorisotoimesta tulossa ja biljardipöydästäkin varovaisesti haaveillaan. Tiukkaa ohjelmaa

illoissa ei ole, vaan aikaa vietetään yhdessä sen mukaan, mikä milloinkin huvittaa.

Sinervon nuorisokahvilatoiminta aloitettiin juuri ennen hiihtolomaa, ja heti ensimmäisellä kerralla paikalle ilmestyi varsin hyvä prosentti Velkuan ja Livonsaaren nuorista. Seuraavalla kerralla väkeä oli vielä enemmän, kun sana oli kiirinyt eteenpäin.

Ensimmäisessä kokoontumisessa päätettiin, että perjantai on ihan hyvä ilta kahvilalle, kun ei tarvitse tehdä läksyjä ja herätä seuraavana aamuna aikaisin. Koska osa kylän nuorista palaa perjantaisin muualta opiskelemasta, valittiin toiseksi kokoontumispäiväksi lauantai, jotta perjantaina matkustavatkin pääsevät välillä mukaan.

Sinervon keittiö käy välillä ahtaaksi, kun nuoret kokkaavat.

Nuorisokahvila kokoaa Sinervolle perjantai- tai lauantai-iltoina vaihtelevan määrän Velkuan ja Livonsaaren 13–18-vuotiaita nuoria. Nuorten kahvila-illoissa laitetaan aina itse iltapalaa kuten vaikkapa pitsaa tai lämpimiä leipiä.

Terveydenhoitaja evakkoon Sinervolle

Terveydenhoitajan vastaanotto siirtyy Kummelista Sinervon talolle Kummelin vastaanottotilojen remontin ajaksi.

Terveydenhoitajan vastaanotto on Sinervolla ensimmäisen kerran maanantaina 18. huhtikuuta. Evakko aika jatkuu, kunnes uudet vastaanottotilat Kummelissa ovat valmiit, mahdollisesti jopa elokuun

loppuun asti.

Viikosta 16 alkaen terveydenhoitajan vastaanotto on Sinervolla maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Koulun kesäloman alkaessa terveydenhoitaja on Sinervolla myös torstaisin.

Annu lomalla maaliskuun
Maaliskuussa terveydenhoitajan

vastaanotto on vielä normaalisti Kummelissa, mutta terveydenhoitaja vaihtuu: Annu Laavainen on maaliskuun ajan lomalla. Hänen sijaisenaan toimii terveydenhoitaja Laura Ylitalo.

Ajan terveydenhoitajan vastaanotolle niin Annulle kuin Laurallekin voi varata puhelimitse numerosta 040 9000 864.

Kurjen tilan lihatuotteita

Jauhelihaa, keittolihaa, paistia
ym.

Nakkeja,
makkaraa.

Sopimuksen mukaan:
p. 040 531 8122 Leena Raita

Pro Sinervo ry:n vuosikokous 2016
tiistaina 29.3. kello 18
Sinervon talolla
Sauniementie 5, 21195 Velkua

Käsitellään yhdistyksen tilinpäätös ja
muut vuosikokouksen sääntömääräiset
asiat.

TERVETULOA!
Pro Sinervo ry:n hallitus

Rantaklubi avoinna maaliskuussa

Ti-to klo 10–17, pe-la klo 10–18, su-ma suljettu

Rantapuoti avoinna maaliskuussa

Ti-la klo 10–17., su-ma suljettu

Pääsiäislauantaina 26.3.

Rantaklubi avoinna 10–24. Karaoke!

Pääsiäissunnuntaina ja -maanantaina puoti ja klubi on
suljettu.

p. 02 2525 927, facebook.com/rantaklubi

Avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus
**Saaristomeren kalatalous-
ohjelman hanketuista**

5.4.2016 klo. 17-19
Naantalın kaupungintalolla

Kutsu ja ilmoittautumisohjeet:
[https://www.facebook.com/SAME-
BOATKalatalousFiskeri/](https://www.facebook.com/SAME-BOATKalatalousFiskeri/)

VELKUAN MARTTAYHDISTYS

Marttayhdistys on varannut lippuja Turun Logoomoon *Neljäntienristeys* -näytelmän esitykseen
tiistaina 19.4. klo 19:00.

Turkulaisen Tommi Kinnusen palkitusta esikoisromaanista dramatisoitu näytelmä on saanut
varsin kehuja arvioiteja.

Liput 30€ martoilta, 35€ muilta. Kuljetus kimppakyydeillä. Sitovat ilmoittautumiset 14.3. mennessä:
Ulla p.0400-456210 tai Karin p.040-7198472. Kerro samalla voitko tarjota kyytiä tai oletko itse kyydin tarpeessa.

Tervetuloa mukaan!!

Velkualla kiirastorstaina 24.3.

14.30 Ehtoollishartaus Kummelissa
Leena Flander ja Reini Koivusalo

16.30 Ehtoollishartaus Velkuan
kirkossa

NAANTALIN
SEURAKUNTAYHTYMÄ

Ilmoita Velkuan Sanomissa:

Pikkuilmoitus 20 €, 1/4-sivu 40€,
1/2 sivua 60 €, 1 sivu 120 €.
Kysy lisää: Kirsti Martikainen,
p. 050 370 4655
tai prosinervo@gmail.com

Velkuan Sanomat on Velkuan ja Livonsaaren alueella joka kotiin jaettava paikallislehti, jota julkaisee Pro Sinervo ry. Näköislehti ja aiemmin ilmestyneet Velkuan Sanomat löytyvät netistä osoitteesta prosinervo.com/velkuan-sanomat

Tiedustelut: Tuulikki Ovaska p. 040 358 4667. Ilmoitukset, jutut ja muu materiaali: prosinervo@gmail.com tai Pro Sinervo, Sauniementie 8 as 1, 21195 Velkua

Huhtikuun Velkuan Sanomat ilmestyy 15.4. ja sen aineistopäivä on torstaina 7.4.

Lehden taitto ja ulkoasu: Viestintäosasto Susanna Viljanen, viestintaosasto.fi